

IZVEŠTAJ ŽIRIJA NAGRADE RANKO RADOVIĆ 2020. Za kategoriju 2 - Realizovano arhitektonsko delo

Na konkurs za dodelu Nagrade Ranko Radović u Kategorija 2 (realizovano arhitektonsko delo) za 2020 prispelo je 15 prijava :

- **Dušan Tešić**, da, **Dušanka Vučenović**, d.i.a., GORSKI HOTEL & SPA, Kopaonik centar, Srbija, 2019.
- **Enforma studio**, **Nikola Novaković**, d.i.a., Komercijalno poslovni objekat *Entext*, Radanovići, Kotor, Crna Gora, 2019.
- **Andrej Strehovec**, u.d.i.a., **Robert Potokar**, u.d.i.a., (Strehovec arhitekt i Ravnikar Potokar biro) Dabrov center (Centar za zaštitu prirode Sotla / Bobrov center (Naravovarstveni center Sotla), Nimno, Slovenija, 2020.
- **Milena Zindović**, d.i.a., M.Arch, Realizacija Vinaverovog trga u Šapcu, Srbija, 2020.
- **INKA studio**, dr **Danica Stojiljković**, d.i.a., **Marina Lazović**, d.i.a., **Dunja Nedeljković**, d.i.a., *Paliluska pijaca*, Beograd, Srbija, 2020.
- **Riste Dobrijević**, d.i.a., **Dragoljub Kujović**, g.t., Nov dom Radio Televizije Vojvodine, Novi Sad, Srbija, 2020.
- mr **Zoran Abadić**, d.i.a dr **Jelena Bogosavljević**, Višeporodični stambeni objekat za izbeglice i raseljena lica, Ub, Srbija, 2019.
- mr **Zoran Abadić**, d.i.a dr **Jelena Bogosavljević**, Višeporodični stambeni objekat za izbeglice i raseljena lica, Valjevo, Srbija, 2020
- **1X2STUDIO** mr **Zoran Abadić**, d.i.a., dr **Jelena Bogosavljević** Business continuity and disaster recovery data center, Prilep, Severna Makedonija, 2019,
- mr **Zoran Abadić**, d.i.a., Rekonstrukcija i adaptacija objekta PALATA PRAVDE, Beograd, Srbija, 2019.
- **Studio OBE**, autori: dr **Ksenija Pantović**,d.i.a. , **Jasna Kavran**, d.i.a., NOVA ISKRA DORĆOL, Cara Uroša 18, Beograd, Srbija, 2019.
- **Dekleva Gregorič Architects**, **Aljoša Dekleva**, u.d.i.a., M.Arch. (AA Dist); **Tina Gregorič**, u.d.i.a., M.Arch. (AA Dist); **Lea Kovič**, u.d.i.a.,Studio Miklavc, Hidden addition to a suburban row house, Škofja Loka, Slovenija, 2019.
- dr **Vladimir Parežanin**, d.i.a., Projekat porodične kuće 3, Trebinje, Bosna i Hercegovina, Republika Srpska, 2019.
- **Studio OBE**, Autori: dr **Ksenija Pantović**,d.i.a., **Jasna Kavran**, d.i.a., VILA K,_Senjak, Temišvarska 10 A, Beograd, Srbija, 2020,
- **TEN Studio**, Autorski tim: **Nemanja Zimonjić**, M.Sc ETH Arch, **Ognjen Krašna**, Mast. inž. arh, **Jana Kulić**, Mast. inž. arh,dr **Miodrag Grbić**, Mast. inž. arh., Kuća na Avali, 2020.

Uži izbor

U uži izbor selektovana su tri projekta :

- mr **Zoran Abadić**, d.i.a., Rekonstrukcija i adaptacija objekta PALATA PRAVDE, Beograd, Srbija, 2019.
- **TEN Studio**, Autorski tim: **Nemanja Zimonjić**, M.Sc ETH Arch, **Ognjen Krašna**, Mast. inž. arh, **Jana Kulić**, Mast. inž. arh, dr **Miodrag Grbić**, Mast. inž. arh., Kuća na Avali, 2020.
- **Dekleva Gregorič Architects**, **Aljoša Dekleva**, u.d.i.a., M.Arch. (AA Dist); **Tina Gregorič**, u.d.i.a., M.Arch. (AA Dist); **Lea Kovič**, u.d.i.a., Studio Miklavc ,Hidden addition to a suburban row house, Škofja Loka, Slovenija, 2019.

Obrazloženje radova iz užeg izbora :

Palata pravde, Beograd, Srbija Autor projekta rekonstrukcije **mr Zoran Abadić**

projekt rekonstrukcije -

Tema koja je izuzetno aktuelna - zato što građevinski fond stari, i pristupi rekonstrukciji postaju pristupi sa kojima će se arhitekti stretati u budućnosti .

Prečesto vidimo rekonstrukcije koje su to samo u imenu, gde format rekonstrukcije postane format rekonstrukcije, prerade originalnog projekta u drugog, 'aktuelnijeg' posebno je (u našem regionu)

Osetljivo je upravo doba t.z 'kasnog modernizma', koje u biti još uvek nije valorizovano i na kojem institut zaštite u puno primera ne postoji.

Tako arhitekt - projektant rekonstrukcije, na neki način, postaje i neko ko tu - srednje staru i još uvek nevređovanu - baštinu jedini i može da - na neki način - kroz institut projekta i zaštititi.

Na ovom projektu imamo primer u kojem projektant (novi) ostaje 'u pozadini', u senci novog projekta, koji postaje projekat rekonstrukcije i valorizacije istovremeno - projekat rekonstrukcije kojim se čuva i afirmiše (recentno) istorijsko. Poštovanje autora objekta -danas redak primer odnosa prema jednom autorskom delu i tuđem projektu uopšte. I kako se navodi u opisu: "...projekat rekonstrukcije se u osnovi oslanja na prvobitna rešenja autora,sledeći logiku prostora,uvažavajući dimenzionalna svojstva gradivnih elemenata prostornog sklopa obljekta.uspostavljajući novi standard u funkcionalnm,iposebno estetskom smislu."

Naravno, projekat rekonstrukcije je i prilika i mogućnost da se kroz institut rekonstrukcije i zaštite staroga ostvari novo - simbioza dva (originalnog i rekonstruisanog) izraza u novi, autonomni projektni karakter. Primeri tog pristupa su - makar u zadnjim decenijama brojni - od Carla Scarpe u Veneciji, do Lacaton Vassala u Dunkirku, na našoj teritoriji su na žalost preretki.

Zato žiri pozitivno ocenjuje pristup autora (Zorana Abadića) zbog etičnosti poduhvata. kao značajan doprinos, i svakako prvi (ili prvi pravi) korak u tom smeru, u kome će problemi rekonstrukcije postati projekti u kojima se prepoznaje istorija, a projektuje za budućnost, i u kojim se kroz rekonstrukciju stvaraju novi, sintetički kvaliteti, snažnih autorskih arhitektura zajedno.

Napomena : Autori objekta Palata Pravde u Beogradu su arh.Zoran Žunković, prof.Mihailo Živadinović, arh.Božidar Simović

Kuća Avala

TEN Studio, Autorski tim: **Nemanja Zimonjić**, M.Sc ETH Arch, **Ognjen Krašna**, Mast. inž. arh, **Jana Kulić**, Mast. inž. arh, dr **Miodrag Grbić**, Mast. inž. arh.,

i Kuća na Avali je - na neki način - rekonstrukcija, rekonstrukcija tipologije.

Tipološki atrijumska kuća, ali kuća u kojoj je atrijumski model samo 'pretekst' - tipologija koja se, kroz proces projekta transformiše u ekstrovertni prototip, u pozitivnom konfliktu sa okruženjem - topografijom, susedima, bučnom ulicom

kuća uz frekventan Kragujevački put Kuća -eksperiment ali na pogrešnom mestu.

Mladi, lokalno/medjunarodni tim autora nas - uprkos (ili upravo zaradi) porazne realnosti arhitektonskog trenutka u Srbiji, na projektu vikendice-ne vikendice, kuće-ne kuće, tipologije-prototipa - uči o naizgled dečijem veselju gradjenja, sa entuzijazmom mladih i promišljenošću zrelih autora: projekat koji je u dijalogu sa istorijskim modelom, sa tipologijom, u dijalogu sa topografijom, koji svoj karakter gradi na preciznom, konstrukcijski artikulisanoj projektnom pristupu, koji je uzbudljiv, ili zabavan, čak i kada je polemičan ili paradoksalan.

Na par mesta se taj polemični aspekt čini problematičnim - zatvorenost staklenog volumena ili ne-interes za 'svakodnevno' (wc, kupatilo, orman) mogu biti tumačeni kao 'greške', ako smo kritični, ili kao decidirane odluke, ako smo pozitivni, da na trajektoriji preciznog konstrukta arhitektonske ideje sve žrtve mogu biti razumljive.

Istaživački ,analitički pristup,uz u potpunosti realizovanu ideju vodilju autora I njihovog saglasja sa investitorom-korisnikom.O tome svedoči ukupan proces nastanka objekta- od prvih skica ,preko dataljne makete do zajedničkog izvođenja i brige o svakom detalju na kući,parteru,baštenskim nasadima. Sve odiše radošću građenja.Potvrđuje učešće projektanta u ukupnom procesu nasatajanja objekta.Kvadratni metalni prsten objekta koji formira atrijum prisvajajući deo prirode -bašte otvara se ,izlaže i orijentiše na sever ,na blisku saobraćajnicu.Sa druge strane jugozapadna ,zatvorena strana četvorougla u kojoj su objedinjeni nprostori za dnevni boravak,i spavanje sa pratećim funkcijama orijentisana na baštu i šumu ,omeđena je fiksnim staklenim "zidovima",

Kuća je poželjan eksperiment u ovdašnjim vikendicama-zidanicama .Bilo bi dobro, kada bi ubuduće videli više projekata u Srbiji sa takvim nivoom arhitektonske ambicije - potrebe da kroz arhitektonski projekat prepoznamo istorijske modele, da im damo nova tumačenja i nove pokušaje artikulacije, čak i kada su projekti programi naizgled banalni. Tako je i vikendica kao model lažnog života 'u prirodi' za savremene urbanite isto tako potencialna tema kao i bilo koji urbani, vidni projekat, koji - kako nam pokazuju autori - zaslužuje arhitektonsku artikulaciju par excellence.

STUDIO MIKLAVC Dekleva Gregorič Architects, Aljoša Dekleva, u.d.i.a., M.Arch. (AA Dist); **Tina Gregorič**, u.d.i.a., M.Arch. (AA Dist); **Lea Kovič**, u.d.i.a., Hidden addition to a suburban row house, Škofja Loka, Slovenija, 2019.

Studio Miklavc je na prvi pogled još jedan projekat rekonstrukcije - samo projekat urbane rekonstrukcije, predlog kako se u situaciji anonimne arhitekture stambenog niza iz 60-tih interveniše sa novim programskim elementima, gde krajnji rezultat predstavlja upravo pozitivnu afirmaciju postojećeg urbaniteta, i ne njegovu de-konstrukciju.

Arhitektonski je tema aktuelna - u ternutku kada se, posle višedecenijske konvergencije 'doma' i 'radnog mesta' ta dva lokusa - u situaciji pandemije - silom prilika (ovoga puta) združuju - tu imamo primer upravo takvog združivanja - posla i bivanja, doma i službe.

Veliki potez u malom. Oplemenjuje ceo prostor -"tepiha" satkanog od nizova jednospratnih kuća i negovanih travnjaka. Inspiracija i pokazna vežba za ostale iz naselja kako se malim a znalačkim

potezom može dobiti prostor za rad,osamu,za decu za...

Projekat je skoro školski primer kako - u maloj razmeri i na mikro dimenziji lokacije - kroz seriju pažljivih odluka arhitekt artikuliše kompleksnu arhitektonsku temu, na skoro muzički način strateški i taktično 'gradi' arhitekturu. ČAS ARHITEKTURE za mnoge - Ta arhitektura se od spolja skoro i ne vidi - jedna vrata u spoljni svet, čujim se otvaranjem, bez pompe i velikih formalnih odluka, 'počne' svet projekta.

Od tog trenutka dalje, arhitekti kroz odluke grade sistem, artikulišu ritam i uspostavljaju prostor (uistinu prostor jedne same sobe) kao mali masterwork. Sve je kontrolisano ali i otvoreno istovremeno - prostor sobe, prostor radnog stola koji je polica okna i leži na travniku mikro vrta, police i ormani za arhiviranje koji postanu zidovi, krov koji je ekstencija vrta.

Preretko danas vidimo male intervencije 'koje se ne vide' - naprotiv, čini se da što su manje intervencije, to je veća potreba po artikulaciji ega dizajnera i arhitekta, često na štetu prostora i sveta.

Ovde imamo arhitekta koji nikako nije bez ega, ili u 'pozadini' projekta, ovde gledamo suverenu arhitektovu ruku (ili, ako ćemo tačno, ruke) koje nam pokazuju, bez lažne skromnosti, kako se sa malim ostvari monumentalno. kako istorijski, Miesovski 'beinahe nichts, almost nothing, skoro ništa postane 'almost everything', skoro sve.

Žiri za KATEGORIJU 2 (Realizovano arhitektonsko delo) u sastavu:

Vasa Perović, arhitekta predsednik Žirija

Milenija Marušić ,arhitekta

Zorica Savičić,arhitekta

doneo je jednoglasno odluku da se Nagrada Ranko Radović za kategoriju 2 (Realizovano arhitektonsko delo) dodeli projektu **Studio Miklavc**

i autorima :

Dekleva Gregorič Architects, Aljoša Dekleva, u.d.i.a., M.Arch. (AA Dist); **Tina Gregorič**, u.d.i.a., M.Arch. (AA Dist); **Lea Kovič**, u.d.i.a., Hidden addition to a suburban row house, Škofja Loka, Slovenija, 2019.

prof. Vasa Perović, dipl. inž. arh. (predsednik Žirija)

prof. Zorica Savičić, dipl. inž. arh.

Milenija Marušić, dipl. inž. arh.